

No. 50580*

**Turkey
and
Lebanon**

Agreement between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Lebanon on the training, technical and scientific cooperation in the military field. Ankara, 11 January 2010

Entry into force: *27 August 2012 by notification, in accordance with article XVIII*

Authentic texts: *Arabic, English and Turkish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Turkey, 10 April 2013*

*No UNTS volume number has yet been determined for this record. The Text(s) reproduced below, if attached, are the authentic texts of the agreement /action attachment as submitted for registration and publication to the Secretariat. For ease of reference they were sequentially paginated. Translations, if attached, are not final and are provided for information only.

**Turquie
et
Liban**

Accord entre le Gouvernement de la République turque et le Gouvernement de la République du Liban concernant la formation et la coopération technique et scientifique dans le domaine militaire. Ankara, 11 janvier 2010

Entrée en vigueur : *27 août 2012 par notification, conformément à l'article XVIII*

Textes authentiques : *arabe, anglais et turc*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Turquie, 10 avril 2013*

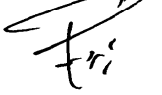
* Numéro de volume RTNU n'a pas encore été établie pour ce dossier. Les textes reproduits ci-dessous, s'ils sont disponibles, sont les textes authentiques de l'accord/pièce jointe d'action tel que soumises pour l'enregistrement et publication au Secrétariat. Pour référence, ils ont été présentés sous forme de la pagination consécutive. Les traductions, s'ils sont inclus, ne sont pas en form finale et sont fournies uniquement à titre d'information.

المادة 19
النص و التوقيع

1-19 حرر هذا الاتفاق و وقع في بتاريخ
على نسختين أصليتين باللغات التركية و العربية و الإنكليزية، و لكل من هذه النصوص
الحجية القانونية نفسها. يعتمد النص الإنكليزي في حال الاختلاف في التفسير.

2-19 إثباتا لذلك، وقع هذا الاتفاق من الموقعين أدناه المفوضين حسب الأصول.

عن حكومة الجمهورية اللبنانية

عن حكومة الجمهورية التركية

2-15 إذا تعذر التوصل إلى تسوية الخلاف في غضون 60 يوماً، يبدأ الطرفان المفاوضات في غضون 30 يوماً لأغراض التسوية. وفي حال عدم التوصل إلى نتيجة خلال الستين يوماً التي تلي، يمكن لأي من الطرفين أن ينهي هذا الاتفاق من خلال إشعار مسبق مدته 90 يوماً.

المادة 16

التعديل والمراجعة

1-16 يمكن لأي من الطرفين التقدم باقتراح خطي لتعديل أو مراجعة أي من أحكام هذا الاتفاق. تبدأ المفاوضات في غضون 30 يوماً من تاريخ استلام الإشعار الخطي بذلك. في حال لم تفض المفاوضات إلى نتيجة في غضون 60 يوماً، يمكن لأي من الطرفين أن ينهي هذا الاتفاق من خلال إشعار خطي مسبق مدته 90 يوماً. أي تعديل و/أو تغيير يتم الاتفاق عليه يدخل حيز التنفيذ وفقاً لأحكام المادة 18.

المادة 17

مدة الاتفاق وإنهاؤه

- 1-17 مدة هذا الاتفاق هي خمس سنوات.
- 2-17 ما لم يطلب الطرفان خطياً إنهاء هذا الاتفاق 90 يوماً قبل تاريخ انتهاء الصلاحية، يعتبر هذا الاتفاق مجدداً تلقائياً لمدد سنة متتالية.
- 3-17 في حال استخلص أحد الطرفين أن الطرف الآخر لا يتقيد بأحكام هذا الاتفاق أو أنه غير قادر على التقيد بها، يمكنه التقدم باقتراح خطي لإقامة مفاوضات. تبدأ المفاوضات بعد 30 يوماً بأقصى حد من تاريخ استلام الإشعار الخطي. في حال لم تفض المفاوضات إلى نتيجة في غضون 60 يوماً، يمكن لأي من الطرفين أن ينهي هذا الاتفاق من خلال إشعار خطي مسبق مدته 90 يوماً.
- 4-17 لا يؤثر إنهاء هذا الاتفاق على البرامج والنشاطات التي هي قيد الانجاز.

المادة 18

الإبرام والدخول حيز التنفيذ

1-18 يدخل هذا الاتفاق حيز التنفيذ بتاريخ استلام آخر الإشعارين الذي يقوم أحد الطرفين بموجبه بإشعار الطرف الآخر باستكمال جميع الإجراءات المطلوبة للإبرام بحسب قانونه الوطني النافذ .

المادة 12 الأمر المالية

- 1-12 تتحمل الدولة المرسله أعباء الحقوق الشخصية، الرواتب والالتزامات المالية العائدة للموظف الضيف والمخصصة للقيام بأعمال التعاون التي يشملها هذا الاتفاق وفقاً لقوانينها المرعية الإجراء.
- 2-12 لدى مغادرة أراضي الدولة المستقبله نهائياً، يسدّد الموظف الضيف ديونه الشخصية وديون الأشخاص التابعين له.
- 3-12 يخضع الموظف الضيف والأشخاص التابعين له للأنظمة الضريبية المعتمدة في البلد المستقبل وذلك لدى دخولهم إليه وإقامتهم فيه وخروجهم منه.

المادة 13 الإجراءات الخاصة بالجمارك وبجوازات السفر

- 1-13 يخضع الموظفون الضيوف والأشخاص التابعين لهم إلى القواعد المطبقة على الأجانب داخل أراضي الدولة المستقبله.
- 2-13 لدى دخول أراضي الدولة المستقبله والخروج منها، يخضع الموظفون الضيوف والأشخاص التابعون لهم إلى الجمارك والأنظمة الجمركية في أراضي الدولة المستقبله. إنما تقدم الدولة المستقبله تسهيلات إدارية قدر الإمكان وفقاً لتشريعاتها.

المادة 14 التزامات الطرفين المنبثقة عن اتفاقات دولية أخرى

- 1-14 لا تؤثر أحكام هذا الاتفاق على التزامات الطرفين المنبثقة عن اتفاقات دولية أخرى ولا تُستعمل ضد مصالح دول أخرى أو أمنها أو سلامة أراضيها.

المادة 15 تسوية الخلافات

- 1-15 تتم تسوية أي خلاف ينشأ عن تنفيذ أو تفسير هذا الاتفاق بواسطة المشاورات والمفاوضات على أدنى مستوى ولا يحال إلى أي محكمة وطنية أو دولية أو إلى طرف ثالث للتسوية. يستمر الطرفان في إنجاز التزاماتهما خلال عملية تسوية الخلافات.

- 3-10 يحق للموظف العسكري التابع للدولة المرسلة أن يرتدي البزة الوطنية الخاصة به. عند الضرورة، توفر الدولة المستقبلية المعدات اللازمة أثناء أداء نشاط ما.
- 4-10 يجوز للدولة المرسلة أن تسحب موظفيها إذا رأت ذلك ضرورياً. تقوم الدولة المستقبلية لدى تلقيها طلب كهذا، بالخطوات الضرورية في أقرب وقت لتأمين عودة الموظفين المسحوبين.
- 5-10 يتم ترتيب إجازات الموظفين الذين يتلقون التعليم من خلال اتفاقات ثانوية أو بالاتفاق المتبادل.
- 6-10 يجوز للموظف الضيف والأشخاص التابعين له الاستفادة من نادي الضباط والمطاعم العسكرية طبقاً لأنظمة الدولة المستقبلية المرعية الإجراء.
- 7-10 في حال وفاة موظف ضيف أو أحد الأشخاص التابعين له، يترتب على الدولة المستقبلية أن تعلم الدولة المرسلة بالوضع، وأن تنقل الجثمان إلى أقرب مطار دولي على أراضيها وتطبق تدابير النقل الملائمة كافة، بما فيه الحماية الصحية.

المادة 11

الخدمات الصحية

- 1-11 على الموظف الضيف أن يكون ملائماً لتأدية الأنشطة الواجب تنفيذها بموجب هذا الاتفاق.
- 2-11 يستفيد الموظفون العسكريون الضيوف والأشخاص التابعون لهم من الفحص الطبي، الإسعافات الأولية وتسهيلات العناية الطارئة بالأسنان في المستشفيات العسكرية التابعة للدولة المستقبلية، وذلك مجاناً أسوة بموظفي الدولة المستقبلية العسكريين والأشخاص التابعين لهم وبنفس الشروط.
- 3-11 ما لم تلاحظ الاتفاقات الثانوية التي ستعقد حول المسائل الطبية خلاف ذلك، تستثنى من نطاق الخدمات الطبية المجانية الخدمات الصحية التي تستلزم استخدام جهاز أسنان بديل، معدات المرئي والمسموع ومعدات مساعدة أخرى، وعلى الدولة المرسلة أن تدفع بدلات العلاج الطبي الطويل الأمد والأدوية وأنواع أخرى من الخدمات الطبية كما تدفع كلفة نقل المريض إلى بلاده/بلادها .
- 4-11 يدفع الموظف نفسه كلفة الخدمات الطبية التي تقدمها المؤسسات المدنية.

- 5-8 يحق للدولة المرسله أن تمارس حق الولاية القضائية على الموظف الضيف في أراضي الدولة المستقبلية، إنما يحق للسلطات العسكرية المختصة أن تعطي أوامر تتعلق بالمهام إلى الموظف الضيف.
- 6-8 يعطى الموظف الأعلى رتبة التابع للدولة المرسله سلطة فرض تدابير تأديبية على موظفيه طبقاً لأحكام تشريع بلده الخاص بالخدمة العسكرية والتشريع التأديبي.

المادة 9

المطالبة بالتعويضات

- 1-9 فيما يتعلّق بالخسارة والضرر اللاحقين بالأشخاص والممتلكات والبيئة (سواء وُجد إهمال فاضح ونية بالحاق الضرر أو لا) خلال تنفيذ الأنشطة في نطاق الاتفاق الحاضر، يعتمد تشريع الدولة المستقبلية بطريقة تضمن التعويض على الطرف الثالث.
- 2-9 لا يحق لأي طرف أن يطالب بالتعويض في حال تعرض أحد موظفيه للأذى أو الوفاة خلال القيام بالأنشطة الداخلة في نطاق هذا الاتفاق إلا في حال وجود عمد أو إهمال فادح. يشترك الطرفان في تقرير ما إذا كان الحادث قد حصل نتيجة إهمال فادح أو عمداً أو لا. لهذا الغرض، تشكل الدولة المستقبلية بعثة من الخبراء ويجوز أن يكون للدولة المرسله ممثلين في هذه البعثة بصفة مراقب.
- 3-9 يتنازل كل من الطرفين عن المطالبة بأي تعويض، إلا في الحالات التي يكون فيها الضرر أو الخسارة اللاحقة بالبضائع أو بالبيئة ناجماً عن العمد أو الإهمال الفادح.
- 4-9 يعرض كل من الطرفين عن الأضرار أو الخسارة التي تسبب فيها على بضائع الطرف الآخر (كالأسلحة والذخائر، مواد وتجهيزات ووقود ونفط،) نتيجة أفعال قام بها عمداً ونتيجة الإهمال أثناء قيام الموظف الضيف بالمهام.

المادة 10

أمور إدارية

- 1-10 لا يتمتع الموظف الضيف ولا الأشخاص التابعين له بالامتيازات والحصانات الدبلوماسية.
- 2-10 لن توكل الدولة المستقبلية إلى الموظف الضيف وظائف غير تلك المحددة في هذا الاتفاق أو في اتفاقيات وتدابير لاحقة إلا إذا تم التوافق بين الطرفين على خلاف ذلك.

- 3-7 إن المعلومات والمواد التي يتم استلامها من الطرف الآخر لا يجوز أن تُستعمل ضد ذلك الطرف الآخر.
- 4-7 لا تسلّم المعلومات والمواد المصنفة إلى أطراف آخرين إلا بعد الموافقة الخطية المسبقة للطرف مانح المعلومات.
- 5-7 لا تحوّل المعلومات والمواد المصنفة إلا عبر قنوات حكومية أو عبر قنوات يوافق عليها موظفي الأمن المعيّنين من الطرفين. يحدد الطرف الذي يعد هذه المعلومات درجة تصنيفها.
- 6-7 تستمر مسؤوليات الطرفين قائمة بشأن حماية المعلومات المصنفة التي تم تبادلها ومنع نشرها إلى ما بعد انتهاء هذا الاتفاق.
- 7-7 يحترم الطرفان حقوق براءة الاختراع وحقوق النشر والتأليف والنماذج المفيدة والأسرار التجارية المتعلقة بميادين التعاون في إطار هذا الاتفاق.
- 8-7 عند الاقتضاء، يمكن توقيع اتفاق منفصل حول حماية وتبادل المعلومات والمواد المصنفة يتعلّق بحماية وتبادل المعلومات والمواد الداخلة في نطاق هذا الاتفاق.

المادة 8

مسائل قانونية

- 1-8 يكون الموظفون الضيوف والأشخاص التابعون لهم، خلال إقامتهم في الدولة المستقبلة بما في ذلك الدخول والإقامة والخروج، خاضعين للقوانين والأنظمة السارية المفعول، ويكون للدولة المستقبلة حق الولاية القضائية. إنما أصول المحاكمات الجزائية والإجرائية التي لا توجد في النظام القانوني لبلد ما (كعقوبة الإعدام وعقوبة التعذيب الجسدي) لن تُعتمد في المحاكمة وفي مرحلة التنفيذ، وبدلاً منها، فإن النظام الجزائي المعمول به المتضمن في القوانين الجزائية لكلا البلدين أو الذي يتفق مع النظام القانوني لكلا الطرفين يكون سائداً.
- 2-8 في حال توقيف الموظف الضيف والأشخاص التابعين له، يترتب على الدولة المستقبلة أن تُعلم الدولة المرسلة فوراً بالحدث.
- 3-8 في حال ملاحقة الموظف الضيف أو الأشخاص التابعين له أو محاكمتهم من قبل الدولة المستقبلة، يحق للشخص المعني أن يستفيد من الحماية القضائية المعترف بها عامة على ألا تقل عن تلك التي تُمنح لمواطني الدولة المستقبلة.
- 4-8 يجوز عند مخالفة قوانين الدولة المستقبلة إنهاء نشاطات الموظف الضيف.

2-5 في سياق التنفيذ، يمكن توقيع اتفاقات تكميلية، مذكرات تفاهم، بروتوكولات و ترتيبات يتفق الطرفان على تفاصيلها طبقاً لهذا الاتفاق.

المادة 6

السلطات المختصة و خطط التنفيذ السنوية

1-6 تكون السلطات المختصة لتنفيذ هذا الاتفاق:

1-1-6 بالنسبة للطرف التركي: رئاسة الأركان العامة في الجمهورية التركية.

بالنسبة للطرف اللبناني: وزارة الدفاع القومي في الجمهورية اللبنانية.

2-6 لأغراض هذا الاتفاق يعد الطرفان خطة تنفيذية سنوية بشأن النشاطات المشتركة. و تتضمن الخطة التنفيذية السنوية بشأن النشاطات المشتركة اسم و موضوع النشاطات المنوي تنفيذها، سبل تحقيقها، الزمان و المكان و كذلك المؤسسات الموكلة إليها التنفيذ و الأمور المالية و غيرها من التفاصيل.

3-6 يتم التنفيذ مع أخذ مصالح الطرفين المشتركة و حاجتهما في عين الاعتبار على أساس مبدأ المعاملة بالممثل.

4-6 لا يجوز أن تنقل إلى بلد ثالث من دون موافقة الطرفين على ذلك، المعدات و المعلومات و الوثائق التقنية التي سوف يتم تبادلها بين الطرفين كهبات أو لقاء أجر أو تلك التي ينتجها معا بموجب هذا الاتفاق أو اتفاقات أو بروتوكولات أخرى.

5-6 يتم توطيد التعاون بين الطرفين من خلال الزيارات المتبادلة على المستويات كافة شرط أن تكون ضمن إطار خطة التنفيذ السنوية.

المادة 7

سلامة المعلومات و المواد المصنفة

1-7 طبقاً لهذا الاتفاق، تحفظ جميع المعلومات و الوثائق و المعدات العسكرية المصنفة التي يتم توفيرها أو تصنيعها بواسطة حقوق الملكية المادية أو الفكرية و تعالج و تستخدم و تكون و يتم التبادل بها و تحويلها و استعمالها بحسب أهداف الاتفاق.

2-7 على كل من الطرفين أن يمنح المعلومات و المواد التي تم تبادلها أو المعلومات و المواد المزودة من الطرف الآخر تصنيفاً توازي درجته تلك التي يمنحها إياها الطرف الآخر كما عليه حماية المعلومات و المواد.

- 7-1-4 تعاون في اللوجستية والأنظمة اللوجستية.
- 8-1-4 تعاون في مجال الخدمات العسكرية الطبية والصحية.
- 9-1-4 تعاون في مجال التاريخ العسكري والمحفوظات العسكرية والمنشورات والمتاحف العسكرية.
- 10-1-4 تعاون في أنظمة المواصلات والأنظمة الإلكترونية والمعلوماتية.
- 11-1-4 تعاون في مجال عمليات حفظ السلام.
- 12-1-4 تعاون في مجال القانون العسكري.
- 13-1-4 تعاون في مجال رسم الخرائط، الهيدروغرافية/ الجغرافية المانية والجغرافية العسكرية.
- 14-1-4 تعاون في العلوم العسكرية والأبحاث التكنولوجية.
- 15-1-4 تبادل الموظفين بهدف التطوير الاجتماعي والمهني.
- 16-1-4 نشاطات اجتماعية، رياضية وثقافية.
- 17-1-4 مجالات أخرى يتم الاتفاق عليها بين الطرفين.

المادة 5

مبادئ التعاون والتنفيذ

- 1-5 يتم تنفيذ التعاون طبقاً لقرار الطرفين على الشكل التالي:
- 1-1-5 اجتماعات وزيارات وزراء الدفاع ورؤساء الأركان ونوابهم أو غيرهم من السلطات ممن يفوضهم الطرفان؛
- 2-1-5 تبادل خبرات بين خبراء الطرفين في مختلف مجالات الأنشطة؛
- 3-1-5 إجراء دروس وتدريب في الوحدات والمؤسسات العسكرية؛
- 4-1-5 إجراء اتصالات بين مؤسسات عسكرية مماثلة؛
- 5-1-5 تنظيم مفاوضات ومشاورات واجتماعات مشتركة والمشاركة في حصص دراسية ومحاضرات؛
- 6-1-5 دعوة/ إرسال مراقبين عسكريين للمشاركة في تنفيذ تمارين مشتركة وفي مناورات و/ أو نشاطات تدريبية؛
- 7-1-5 تبادل المعلومات والمواد الخاصة بالتدريب؛
- 8-1-5 تبادل الذخائر واللوازم والخدمات الملحوظة في الجردة والدعم اللوجستي إما على شكل هبة أو لقاء أجر.

المادة 3

تعريف

- 1-3 لأغراض هذا الاتفاق:
- 1-1-3 تعني عبارة " الدولة المرسله" الدولة التي ترسل الموظفين، المواد والمعدات إلى الدولة المستقبلية لأغراض هذا الاتفاق.
- 2-1-3 تعني عبارة " الدولة المستقبلية" الدولة التي يوجد على أراضيها الموظفون والمواد والمعدات المرسله من الدولة المرسله لأغراض تنفيذ هذا الاتفاق.
- 3-1-3 تعني عبارة " الموظفين الضيوف " الموظفين العسكريين/المدنيين التابعين لأحد الطرفين، المقيمين في أراضي الطرف الآخر لأغراض هذا الاتفاق.
- 4-1-3 تعني عبارة "الأشخاص التابعين" زوجة/زوج وأولاد الموظف العسكري الضيف الذين يعيّلهم أو تعيّلهم بمقتضى تشريعهم الوطني.
- 5-1-3 تعني عبارة "الموظفين العسكريين/ المدنيين الأعلى مقاماً" الموظفين الأعلى درجة من بين الموظفين الضيوف الذين سوف يشرفون على نشاطات الموظفين العسكريين/المدنيين الموفدين من الطرف الآخر في سياق هذا الاتفاق.
- 6-1-3 تعني عبارة " لتعاون" الأنشطة المرتكزة على مبادئ المعاملة بالمثل بموازاة المسائل المحددة في موضوع هذا الاتفاق طبقاً لتشريعات الطرفين.

المادة 4

ميادين التعاون العسكري

- 1-4 يشمل التعاون بين الطرفين الميادين التالية:
- 1-1-4 تعاون في التدريب والتعليم العسكريين.
- 2-1-4 تعاون بين مؤسسات تعليم وزيارات للتواصل.
- 3-1-4 تعاون في مجال الصناعات العسكرية.
- 4-1-4 تعاون بين القوات المسلحة.
- 5-1-4 تنظيم القوات المسلحة، السلاح وهيكلية وحدات الجند وإدارة الموظفين.
- 6-1-4 تعاون في مجال المخابرات العسكرية.

[ARABIC TEXT – TEXTE ARABE]

اتفاق
بين
حكومة الجمهورية التركية
و حكومة الجمهورية اللبنانية
بشأن التدريب و التعاون التقني و العلمي في المجال العسكري

إن حكومة الجمهورية التركية
و حكومة الجمهورية اللبنانية
المشار إليهما فيما يلي بـ " الطرفين"،
إذ تؤكدان التزامهما في أهداف و مبادئ ميثاق الأمم المتحدة،
و إذ تشددان على أن التعاون في مختلف الميادين العسكرية على أساس سيادة البلدين و الاحترام
المتبادل بينهما و مبدأ المساواة سيخدم مصالح البلدين المشتركة و الفعالية الاقتصادية لديهما،
و إذ تعبران عن الحاجة إلى تحسين علاقات الصداقة القائمة بين البلدين و فقا لتشريعاتهما الوطنية و
القواعد و الاتفاقات الدولية،
قد اتفقنا على ما يلي:

المادة 1
الهدف

1-1 الهدف من هذا الاتفاق يكمن في رسم إطار العلاقات بين الطرفين و إنشاء تعاون في
المجالات المشار إليها في المادة 4، ضمن مسؤوليات السلطات.

المادة 2
الموضوع

1-2 يشمل هذا الاتفاق تبادل الموظفين و المواد و المعدات و المعلومات و الخبرات في المجالات
المشار إليها في المادة 4 و غيرها من المجالات التي قد تحدد في اتفاقات تكميلية و اتفاقات تنفيذية و
مذكرات تفاهم و بروتوكولات و ترتيبات أخرى يتم توقيعها على أساس هذا الاتفاق.

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF LEBANON ON THE TRAINING, TECHNICAL AND SCIENTIFIC COOPERATION IN THE MILITARY FIELD

The Government of the Republic of Turkey and Government of the Republic of Lebanon, hereinafter referred to as the "Parties",

Affirming their commitment to the purposes and principles of the UN Charter,

Emphasizing that the cooperation in various military fields on the basis of Parties' sovereignty, mutual respect and the principle of equality shall contribute to mutual interests and economic efficiency of both countries,

Stating the need to improve the existing friendly relations between both countries in accordance with their national legislations, and the international rules and agreements,

Have agreed as follows:

**ARTICLE-I
PURPOSE**

1.1. The purpose of the present Agreement is to outline the relations between Parties and establish a cooperation in the fields referred to in Article-IV within the responsibilities of the authorities.

**ARTICLE-II
SCOPE**

2.1. The present Agreement shall include the exchange of personnel, material, equipment, information and experience in the fields referred to in Article-IV and such other fields as may be determined by Complementary and Implementation Agreements, Memorandum of Understanding, Protocols, and other Arrangements to be signed based upon the present Agreement.

**ARTICLE-III
DEFINITIONS**

3.1. For the purposes of the present Agreement:

3.1.1. the term "**Sending State**"; shall mean the State sending personnel, material and equipment to the Receiving State for the purposes of the present Agreement.

3.1.2. "**Receiving State**"; shall mean the State that has personnel, material and equipment in its territories sent by the Sending State for the purposes of implementing the present Agreement.

3.1.3. "**Guest Personnel**"; shall mean the military/civil officials of a Party staying in the territory of the other Party for the purposes of the present Agreement.

3.1.4. "**Dependants**"; shall mean the guest military personnel's spouse and children who depend on him or her in accordance with his/her own state's legislations.

3.1.5. "**Senior Military/Civil Officials**"; shall mean the most senior officials of the guest personnel who shall supervise the activities of the guest military/civil personnel sent by the other Party within the scope of the present Agreement.

3.1.6. "**Cooperation**"; shall mean activities based on the principles of reciprocity in parallel with the issues determined in the scope of the present Agreement in accordance with Parties' legislations.

ARTICLE- IV AREAS OF MILITARY COOPERATION

- 4.1. The cooperation between both Parties shall include the following areas:
- 4.1.1. Cooperation in the military training and education,
 - 4.1.2. Cooperation between education institutions and contact visits,
 - 4.1.3. Cooperation in the field of defense industries,
 - 4.1.4. Cooperation between armed forces,
 - 4.1.5. Organization of armed forces, armament and structure of troop units and administration of the personnel,
 - 4.1.6. Cooperation in the field of military intelligence,
 - 4.1.7. Cooperation in logistic and logistic systems,
 - 4.1.8. Cooperation in the field of military medical and health services,
 - 4.1.9. Cooperation in the field of military history, military archives, military publications and museums,
 - 4.1.10. Cooperation in communication, electronic and information systems,
 - 4.1.11. Cooperation in the field of peacekeeping operations,
 - 4.1.12. Cooperation in the field of military law,
 - 4.1.13. Cooperation in the field of cartography, hydrography and military geography,
 - 4.1.14. Cooperation in military science and technology researches,
 - 4.1.15. Exchange of personnel for the purpose of social and professional improvement,
 - 4.1.16. Social, sporting and cultural activities,
 - 4.1.17. Other fields to be agreed by both Parties.

ARTICLE-V PRINCIPLES OF COOPERATION AND IMPLEMENTATION

- 5.1. Cooperation shall be executed as follows in accordance with the decision of the Parties:
- 5.1.1. Meetings and visits of Defense Ministers, Chiefs of General Staff and their deputies or other authorities authorized by the Parties;
 - 5.1.2. Exchange of experience among experts of both Parties in the various fields of activities;

- 5.1.3. Courses and training that shall be executed in military units and institutions;
 - 5.1.4. Contact between similar military institutions;
 - 5.1.5. Organization of joint negotiations, consultations and meetings and participation in courses and conferences;
 - 5.1.6. Inviting / sending military observers to participate in the execution of joint exercises and in maneuvers and / or training activities;
 - 5.1.7. Exchange of information and training materials;
 - 5.1.8. Exchange of ammunition, material and service from the inventory and logistic support by donation or in return for payment;
- 5.2. In line with the implementation, Supplementary Implementation Agreements, Memoranda of Understanding, Protocols and Arrangements, the details of which shall be agreed mutually by the Parties according to the present Agreement, may be signed.

ARTICLE VI COMPETENT AUTHORITIES AND ANNUAL IMPLEMENTATION PLANS

- 6.1. For the implementation of the present Agreement, the competent authorities shall be:
 - 6.1.1 For the Turkish Party : The General Staff of the Republic of Turkey
 - 6.1.2. For the Lebanese Party : Ministry of National Defence/Commandant of the Army
- 6.2. For the purposes of the present Agreement, the Parties shall prepare an Annual Implementation Plan regarding joint activities. Annual Implementation Plan for joint activities shall include the name and scope of the activities to be performed, their method of realization, time and place as well as executing institutions, financial matters and other details.
- 6.3. The cooperation shall be realized by taking into consideration the mutual interests and needs of the Parties on the basis of the principle of reciprocity.
- 6.4. Material, technical information and documents which the Parties shall exchange as donations or in return for payment or which they co-produce under the present Agreement, other Agreements or Protocols, shall not be transferred to a third country without mutual consent of the Parties.
- 6.5. Cooperation between the Parties shall be strengthened through reciprocal visits at all levels provided that they are in the scope of the Annual Implementation Plan.

ARTICLE VII SECURITY OF THE CLASSIFIED INFORMATION AND MATERIAL

- 7.1. In accordance with the present Agreement, all classified information, documents and military equipment provided or manufactured by means of material and intellectual property rights shall be preserved, handled, used, formed, exchanged, forwarded and utilized for its purposes.

7.2. The Parties shall give the exchanged information and material or the information and material provided by the other Party a classification degree equal to that given by the other Party and shall protect the information and material.

7.3. The information and material received from the other Party shall not be used against the other Party.

7.4. Classified information and materials shall only be released to the third parties upon the prior written consent of the Party providing the information.

7.5. Classified information and materials shall only be transferred through inter-governmental channels or through channels approved by the Designated Security Personnel of the Parties. The classification degree of this information shall be determined by the Party preparing the information.

7.6. The responsibilities of the Parties regarding the protection of the exchanged classified information and prevention of its release shall also continue after the termination of the present Agreement.

7.7. The Parties shall respect patent rights, copyrights, useful models and commercial secrets related to the areas of cooperation within the scope of the present Agreement.

7.8. When necessary, a separate "Agreement on the Protection and Exchange of Classified Information and Material" may be signed regarding the protection and exchange of information and material in the scope of the present Agreement.

ARTICLE VIII LEGAL MATTERS

8.1. During their stay in the Receiving State, including entry, residence and exit, the Guest Personnel and their dependants shall be subject to the laws and regulations in force, and the right of jurisdiction shall belong to the Receiving State. However the criminal and jurisdictional procedures that do not exist in the legal system of a country (for example death and physical punishments) shall not be adopted during the trial and execution phase, instead the penal system in force which is included in the criminal codes of both countries or which is in accord with the legislation of both Parties shall govern.

8.2. In the event that the Guest Personnel and their dependants are arrested, the Receiving State shall immediately inform the Sending State of the incident.

8.3. In the event that the Guest Personnel or their dependants are prosecuted or tried by the Receiving State, the said person shall have the right to benefit from the generally recognized judicial protection not less than those provided to the citizens of the Receiving State.

8.4. When the laws of the Receiving State are violated, the activities of the Guest Personnel may be terminated.

8.5. Sending State shall have the right to exercise the right of jurisdiction over the Guest Personnel in the territory of the Receiving State. However, competent military authorities may give mission-related orders to the Guest Personnel.

8.6. Sending State Senior Personnel is given the authority to impose disciplinary measures on its personnel in accordance with the provisions of its own military service and disciplinary legislation.

**ARTICLE-IX
INDEMNITY CLAIMS**

9.1. Regarding the loss and damage inflicted upon the persons, properties and environment (whether there is gross negligence and intention or not) during the execution of the activities within the scope of the present Agreement, the legislation of the Receiving State shall govern in a way to include the third party indemnities.

9.2. Either Party shall not claim any indemnity in case of injury or death of its personnel during the performance of the activities under the present Agreement unless there is intention or gross negligence. The Parties shall mutually determine whether the incident is caused by gross negligence or intentionally or not. To that end, an expert delegation shall be set up by the Receiving State. The Sending State may have representatives in this delegation as observer.

9.3. Either Party shall waive all indemnity claims, except for those situations where damage or loss inflicted on the goods or environment stems from intention or gross negligence.

9.4. Either Party shall compensate all damage and losses it has inflicted on the goods of the other Party (such as weapons/ammunition, material/equipment and fuel oil/oil) due to its deliberate and negligent acts during or due to the performance by the Guest Personnel of the duty.

**ARTICLE-X
ADMINISTRATIVE MATTERS**

10.1. Guest personnel and their Dependants shall not have diplomatic immunities and privileges.

10.2. Receiving State shall not assign the Guest Personnel to duties other than those specified in the present Agreement or further agreements and arrangements unless otherwise agreed by the Parties.

10.3. Military Personnel of the Sending State is entitled to wear his/her own national uniform. If required, the Receiving State shall provide necessary equipment during the performance of an activity.

10.4. Sending State has the authority to withdraw its personnel if it deems necessary. Upon the receipt of such a request, the Receiving State shall take necessary measures as soon as possible for ensuring the return of the withdrawn personnel.

10.5. The leaves of the personnel who will receive education shall be arranged in sub-agreements to be concluded or upon mutual consent.

10.6. Guest personnel and their Dependants may benefit from officers' club and military canteens in accordance with Receiving State's regulation in effect.

10.7. In case of the death of the Guest Personnel or his/her Dependant, the Receiving State shall inform the Sending State of the situation, transport the body to the nearest international airport within its territory and apply all appropriate transport measures, including sanitary protection.

**ARTICLE-XI
HEALTH SERVICES**

11.1. Guest Personnel should be fit for the conduct of the activities to be carried out under the present Agreement.

11.2. Guest Military Personnel and their Dependants shall benefit from the medical examination, first aid and emergency dental care facilities at the Receiving State's military hospitals free of charge and on equal conditions with the military personnel of the Receiving State and their dependants.

11.3. Unless otherwise stated in the sub-agreements to be concluded on health matters, health services requiring the use of dental prosthesis, audiovisual and other auxiliary equipment shall be excluded from the scope of free health services and costs of the long-term medical treatment, medicament and other kinds of health services as well as costs made for transporting the patient to his/her country shall be paid by the Sending State.

11.4. All expenses related with the health services provided by civil institutions shall be paid by the personnel itself.

**ARTICLE-XII
FINANCIAL MATTERS**

12.1. Personal rights, salaries and financial obligations of the Guest Personnel assigned to conduct those cooperation activities covered by the present Agreement shall be borne by the Sending State according to its own legislation.

12.2. When finally leaving the territory of the Receiving State, Guest Personnel shall settle his/her personal debts and those of his/her dependants.

12.3. Guest Personnel and their dependants shall be subject to the tax regulation prevailing in the Receiving State during their entry, stay in and exit from its territory.

**ARTICLE-XIII
CUSTOMS AND PASSPORT PROCEDURES**

13.1. Guest Military Personnel and their Dependants shall be subject to the rules applicable to foreigners within the territory of the Receiving State.

13.2. When entering and leaving the territory of the Receiving State, Guest Personnel and their dependants shall be subject to customs regulations of the Receiving State. However, the Receiving State shall provide administrative facilitates to the extent possible under its own legislation.

**ARTICLE-XIV
COMMITMENTS OF THE PARTIES EMERGING FROM OTHER INTERNATIONAL
AGREEMENTS**

14.1. The provisions of the present Agreement shall not affect the commitments of the Parties emerging from other international agreements and shall not be used against the interests, security and territorial integrity of other states.

**ARTICLE-XV
SETTLEMENT OF DISPUTES**

15.1. Any dispute arising from the implementation or interpretation of the present Agreement, shall be settled through consultations and negotiations at lowest level and shall not be referred to any national or international court or third party for the settlement. During the process of the settlement of disputes, The Parties shall continue to fulfill their commitments.

15.2. If the dispute cannot be settled within 60 days, the negotiations shall be commenced by the Parties within 30 days for settlement purposes. If no result is obtained within the following 60 days, either Party may terminate the present Agreement upon a 90 (ninety)-day prior notice.

**ARTICLE-XVI
AMENDMENT AND REVIEW**

16.1. Either Party may propose in writing an amendment or review of any of the provisions of the present Agreement. Negotiations shall start within 30 days from the receipt of the written notification. If no result is obtained through negotiations within 60 days, either Party may terminate the present Agreement with a 90-day written prior notification. Any amendment and/or change agreed upon shall enter into force according to the provisions laid down in Article XVIII.

**ARTICLE- XVII
DURATION AND TERMINATION**

17.1. The duration of the present Agreement is 5 years.

17.2. Unless either Party requests in writing the termination of the Agreement 90 days before the termination date the duration of the present Agreement shall be considered to be automatically extended for successive one-year terms.

17.3. If either Party deems that the other Party does not or cannot comply with the provisions of the present Agreement, it may propose in writing to hold negotiations. The negotiations shall start at the latest within 30 days after the receipt date of the written notification. If no result is obtained within the following 60 days, either Party may terminate the present Agreement with a 90-day written notification.

17.4. The termination of the present Agreement does not affect ongoing programs and activities.

**ARTICLE- XVIII
RATIFICATION AND ENTRY INTO FORCE**

18.1. The present Agreement shall enter into force on the date of the last written notification whereby one of the Parties informs the other Party of the completion of all required procedures for the ratification under its national legislation in force.

**ARTICLE-XIX
TEXT AND SIGNATURE**

19.1. The present Agreement is done and signed in Ankara/Turkey on January 11, 2010, in two original copies in Turkish, Arabic and English languages. each text being equally authentic. In case of any divergence on interpretation, the English text shall prevail.

19.2. In witness whereof, the present Agreement is signed by the duly authorized representatives whose signatures are affixed hereinafter.

**FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF TURKEY**

SIGNATURE :

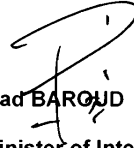

NAME : Major General Mehmet ÇETİN

**TITLE : Head of the Foreign Relations
and International Security
Affairs Department, Turkish
General Staff**

**FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF LEBANON**

SIGNATURE :

NAME : Ziad BARQUD

**TITLE : Minister of Interior and
Municipalities**

[TURKISH TEXT – TEXTE TURC]

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE LÜBNAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ ALANDA EĞİTİM, TEKNİK VE BİLİMSEL İŞ ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti bundan böyle "Taraflar" olarak adlandırılacaklardır,

Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin amaç ve ilkelerine bağlılıklarını teyit ederek,

Tarafların egemenliği, eşitlik ilkesi ve karşılıklı saygı temelinde çeşitli askerî alanlarda iş birliğinin, her iki devletin ortak menfaatlerine ve ekonomik verimliliğine katkıda bulunacağını vurgulayarak,

Her iki devlet arasındaki mevcut dostane ilişkilerin, kendi ulusal mevzuatlarına, uluslararası kurallara ve Anlaşmalara uygun olarak geliştirilmesi ihtiyacını belirterek,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

MADDE I AMAÇ

1.1. İşbu Anlaşmanın amacı Madde IV'te belirtilen alanlarda yetkili makamların sorumlulukları dahilinde Taraflar arasındaki ilişkiler için bir çerçeve oluşturmak ve Taraflar arasında iş birliğini tesis etmektir.

MADDE II KAPSAM

2.1. Bu anlaşma; Madde-IV'de belirtilen alanlarda ve bu Anlaşmaya dayanılarak yapılacak Tamamlayıcı ve Uygulama Anlaşmaları, Mutabakat Muhtıraları, Protokoller ve diğer Düzenlemeler ile belirlenecek diğer alanlarda personel, malzeme, teçhizat, bilgi ve tecrübe mübadelesini kapsamaktadır.

MADDE III TANIMLAR

3.1. İşbu Anlaşmanın amaçları için;

3.1.1. **Gönderen Devlet** terimi; Bu anlaşmanın amaçları için Kabul Eden Devlete personel, malzeme ve teçhizat Gönderen Devleti ifade eder.

3.1.2. **Kabul Eden Devlet**; Bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla, topraklarında Gönderen Devletin personel, malzeme ve teçhizatı bulunan Devleti ifade eder.

3.1.3. **Misafir Personel**; Tarafların, bu Anlaşmanın amaçları için diğer taraf ülkesinde bulundurdıkları asker/sivil şahısları ifade eder.

3.1.4. **Yakınlar**; Misafir Personelin kendi ulusal mevzuatına göre bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocuklarını ifade eder.

3.1.5. **Kıdemli Personel;** Bu Anlaşma kapsamında gönderilen Askeri/Sivil grubun faaliyetlerine nezaret eden Misafir personel arasındaki en kıdemli personeli ifade eder.

3.1.6. **İş Birliği;** Bu Anlaşma çerçevesinde, her iki Tarafın kendi mevzuatlarına göre belirlenmiş hususlar paralelinde mütakabiliyet esaslarına dayalı faaliyetleri ifade eder.

MADDE IV ASKERİ İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

- 4.1 Tarafklar arasında iş birliđi ařađıdaki alanları kapsayabilir:
 - 4.1.1. Askerî eđitim ve öđretim alanında iş birliđi,
 - 4.1.2. Eđitim kurumları arasında iş birliđi ve temas ziyaretleri
 - 4.1.3. Savunma sanayi alanında iş birliđi,
 - 4.1.4. Silahlı Kuvvetler arasında iş birliđi,
 - 4.1.5. Silahlı Kuvvetlerin organizasyonu, askeri birliklerin donanımı ve yapısı, personel yönetimi,
 - 4.1.6. Askerî istihbarat alanında iş birliđi,
 - 4.1.7. Lojistik ve lojistik sistemlerde iş birliđi.
 - 4.1.8. Askerî tıp ve sađlık hizmetleri alanında iş birliđi,
 - 4.1.9. Askerî tarih, askeri arřiv, askeri yayın ve müzecilik alanında iş birliđi,
 - 4.1.10. Muhabere, elektronik ve bilgi sistemleri konusunda iş birliđi.
 - 4.1.11. Barıřı koruma harekatı alanında iş birliđi,
 - 4.1.12. Askerî hukuk alanında iş birliđi,
 - 4.1.13. Kartografi, hidrografi ve askeri cođrafya alanında iş birliđi.
 - 4.1.14. Askerî bilimsel ve teknolojik arařtırmalar konusunda iş birliđi,
 - 4.1.15. Sosyal ve mesleki geliřim amaçlı personel mübadelesi,
 - 4.1.16. Sosyal, sportif ve kültürel amaçlı etkinlikler,
 - 4.1.17. Tarafklarca karřılıklı olarak belirlenecek diđer alanlar.

MADDE V UYGULAMA VE İŐ BİRLİĐİ ESASLARI

- 5.1. İş birliđi, Tarafkların kararına uygun olarak ařađıdaki řekillerde gerçekteřtirilebilir:
 - 5.1.1. Savunma Bakanları, Genelkurmay Bařkanları ve onların yardımcıları veya tarafklarca yetkilendirilen diđer yetkililerin toplantıları ve ziyaretleri;
 - 5.1.2. Her iki tarafın uzmanları arasında çeřitli faaliyet alanlarında tecrübe mübadelesi;
 - 5.1.3. Birlik, karargâh ve kurumlarda icra edilecek kurslar ve eđitimler;
 - 5.1.4. Benzer askeri karargah ve kurumlar arasında irtibat;

5.1.5. Müşterek müzakerelerin, istişarelerin, toplantıların düzenlenmesi ve kurslara ve konferanslara katılım;

5.1.6. Müşterek tatbikatların icrası ve manevralara ve/veya eğitimlere katılmak için askeri gözlemcilerin davet edilmesi/gönderilmesi;

5.1.7. Bilgi ve eğitim malzemeleri mübadelesi;

5.1.8. Hibe veya bedeli karşılığı lojistik destek ve envanterinden mühimmat, malzeme ve hizmet mübadelesi;

5.2. Uygulama doğrultusunda, detayları Taraflarca müştereken kararlaştırılacak, bu Anlaşmaya uygun tamamlayıcı Uygulama Anlaşmaları, Mutabakat Muhtıraları, Protokoller ve Düzenlemeler imzalanabilecektir.

MADDE VI YETKİLİ MAKAMLAR VE YILLIK UYGULAMA PLANI

6.1. Bu Anlaşmanın uygulanmasında Yetkili Makamlar :

6.1.1. Türkiye tarafı adına : Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı.

6.1.2. Lübnan tarafı adına : Milli Savunma Bakanlığı

6.2. Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanması için müşterek faaliyetlere ait Yıllık Uygulama Planı hazırlayacaklardır. Müşterek faaliyetlere ait Yıllık Uygulama Planı, icra edilecek faaliyetlerin adını ve kapsamını, gerçekleşme biçimini, zamanını ve yerini, icra edecek kurumları, mali hususları ve diğer ayrıntıları içerecektir.

6.3. İş birliği, Tarafların ortak çıkar ve ihtiyaçları dikkate alınarak mütakabiliyet esasına göre gerçekleştirilecektir.

6.4. Bu Anlaşmaya, diğer Anlaşmalara veya Protokollere istinaden tarafların birbirlerine hibe veya bedeli mukabili verecekleri veya ortak üretecekleri araç, gereç, malzeme, teknik bilgi ve dokümanlar karşılıklı mutabakat sağlanmadan üçüncü bir ülkeye devredilmeyecektir.

6.5. Taraflar arasındaki İş birliği, Yıllık Uygulama Planı kapsamında yer almak koşuluyla, her seviyede yapılacak karşılıklı ziyaretler ile kuvvetlendirilecektir.

MADDE VII GİZLİLİK DERECELİ BİLGİ VE MALZEMENİN GÜVENLİĞİ

7.1. Bu Anlaşma uyarınca gizlilik dereceli tüm bilgiler, belgeler, maddi ve fikrî mülkiyet hakları ile tedarik edilen veya üretilen askeri teçhizat muhafaza edilecek, ele alınacak, kullanılacak, oluşturulacak, mübadele edilecek, iletilecek ve amacına uygun kullanılacaktır.

7.2. Taraflar, bu Anlaşma uyarınca mübadele edilen veya diğer Tarafça temin edilen gizlilik dereceli bilgi ve malzemeyi diğer tarafın verdiği gizlilik derecesine eşit düzeyde gizlilik derecesi vererek muhafaza edecektir.

7.3. Bir Taraftan alınan bilgi ve malzemeler, diğer Taraf aleyhine kullanılamaz.

7.4. Gizlilik dereceli bilgi ve malzeme; ancak bu bilgileri sağlayan Tarafın önceden vereceği yazılı onayla, üçüncü taraflara ifşa edilebilir.

7.5. Gizlilik dereceli bilgi ve malzemeler, sadece hükümetler arası kanallar yoluyla veya tarafların Atanmış Güvenlik Yetkililerinin onayladığı kanallardan transfer edilecektir. Bu bilgilerin gizlilik derecesi, bilgiyi hazırlayan tarafça belirlenecektir.

7.6. Tarafların, Anlaşmanın yürürlükten kalkmasından sonra da gizlilik dereceli bilgilerin korunmasına ve açığa vurulmasının önlenmesine ilişkin sorumlulukları devam edecektir.

7.7. Taraflar, İş Birliği Alanları ile ilgili faaliyetlerde patent ve telif hakları, faydalı modeller ve ticari sırlara ilişkin haklara saygı göstereceklerdir.

7.8. Anlaşma kapsamında bilgi ve malzeme değişimi ve korunması konusunda ihtiyaç duyulduğunda ayrı bir "Gizlilik Dereceli Bilgi ve Malzemenin Korunması ve Mübadelesi Anlaşması" imzalanabilir.

MADDE VIII HUKUKİ HUSUSLAR

8.1. Misafir Personel ile Yakınları; giriş, ikamet ve çıkış dahil, Kabul Eden Devlet ülkesinde buldukları sürede Kabul Eden Devletin yasalarına ve yürürlükteki düzenlemelerine tabi olacaklar ve yargı yetkisi Kabul Eden Devlete ait olacaktır. Ancak yargılama veya infaz aşamasında bir ülke hukukunda olmayan ceza ve infaz usulleri (örneğin idam cezası ve fiziksel cezalar) uygulanmayacak, bunun yerine iki ülke hukukunda mevcut ve uyum sağlayan bir cezanın uygulanması esas alınacaktır.

8.2. Kabul Eden Devlet, Misafir Personel ve Yakınlarının tutuklanması halinde Gönderen Devleti derhal durumdan haberdar edecektir.

8.3. Misafir Personel veya Yakınlarından herhangi birinin Kabul Eden Devlet tarafınca kovuşturulması veya yargılanması durumunda bu kişi, Kabul Eden Devlet vatandaşlarına sağlananlardan az olmamak koşulu ile genel olarak kabul edilmiş hukuki korumadan istifade etme hakkına sahip olacaktır.

8.4. Kabul Eden Devletin kanunları ihlal edildiğinde, Misafir Personelin faaliyetlerine son verilebilecektir.

8.5. Misafir Personel üzerinde, Kabul Eden Devletin toprakları içerisinde, disiplin yargı yetkisini uygulama yetkisine sadece Gönderen Devlet haiz olacaktır. Ancak Kabul Eden Devlet yetkili askerî makamları görevle ilgili konularda emrindeki Misafir Personele görevin gerektirdiği emirleri verebilecektir.

8.6. Gönderen Devletin Kıdemli Personeline, kendi askeri hizmet ve disiplin yasalarının hükümleri uyarınca, kendi personeline disiplin tedbirlerini uygulama yetkisi verilmiştir.

MADDE-IX TAZMİNAT TALEPLERİ

9.1. Bu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlerin icrası esnasında, kişilere, mallara ve çevreye verilen zarar ve ziyan (ağır ihmal ve kasit olsun veya olmasın) konusunda üçüncü taraf tazminatlarını da içerecek şekilde Kabul Eden Devletin hukuki mevzuatı geçerli olacaktır.

9.2. Taraflardan her biri, bu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlerin icrası esnasında personelinin yaralanması veya ölümü halinde kast veya ağır ihmâl bulunmadıkça tazminat talep etmeyecektir. Taraflar, ortaya çıkan durumun ağır ihmâl veya kasıttan kaynaklanıp kaynaklanmadığını müştereken belirleyecektir. Bunun için Kabul Eden Devlet tarafından bir bilirkişi heyeti oluşturulacaktır. Gönderen Devlet, bu heyette gözlemci sıfatı ile temsili bulundurabilir.

9.3. Taraflardan her biri mallara ve çevreye verilen zarar veya ziyanın kasten veya ağır ihmalden kaynaklandığı durumlar hariç yapacağı tüm tazminat taleplerinden vazgeçecektir.

9.4. Taraflardan her biri, Misafir Personelin görevin icrası sırasında veya görevin ifası dolayısıyla kasıtlı ve ihmâli fiillerinden mütevellit diğer tarafın mallarına (silah/mühimmat, malzeme/teçhizat ve akaryakıt/yağ gibi) karşı verdiği zarar, ziyan ve hasarı tazmin edecektir.

MADDE-X İDARİ HUSUSLAR

10.1. Misafir Personel ve Yakınları, diplomatik dokunulmazlıklara ve imtiyazlara sahip olmayacaktır.

10.2. Taraflarca müştereken aksi yönde bir karar alınmadıkça Kabul Eden Devlet; Misafir Personele bu Anlaşmada veya daha sonra yapılacak anlaşma ve düzenlemelerde belirtilen görevlerden başka görevler vermeyecektir.

10.3. Gönderen Devletin askeri personeli, kendi milli üniformalarını giyme hakkına sahiptir. Bir faaliyetin icrası sırasında, lüzumlu hallerde görev esnasında Kabul Eden Devlet gerekli teçhizatı sağlayacaktır.

10.4. Gönderen Devlet, gerekli gördüğünde personelinin geri çağırma hakkına sahiptir. Kabul Eden Devlet, Gönderen Devletten böyle bir talep aldığı anda, geri çağırılan personelin dönüşü için mümkün olan en kısa zamanda gerekli tedbirleri alacaktır.

10.5. Eğitim görececek personelin izinleri, yapılacak alt Anlaşmalarla veya karşılıklı mutabakatla düzenlenecektir.

10.6. Misafir Personel ve Yakınları, orduevleri ve askerî kantinlerden Kabul Eden Devletin yürürlükteki mevzuatı doğrultusunda yararlanabilirler.

10.7. Misafir Personelin veya Yakınlarından herhangi birinin ölmesi durumunda, Kabul Eden Devlet, Gönderen Devleti durumdan haberdar edecek, ölen kişinin cenazesini kendi toprakları içindeki en yakın uluslararası hava alanına nakledecek ve sıhhi koruma dâhil gerekli diğer nakil tedbirlerini alacaktır.

MADDE-XI SAĞLIK HİZMETLERİ

11.1. Misafir personel, bu Anlaşmaya uygun olarak yürütülecek faaliyetleri gerçekleştirebilecek ölçüde sağlık bakımından uygun olacaktır.

11.2. Misafir Personel ve Yakınları, Kabul Eden Devletin askerî hastanelerinde ücretsiz olarak Kabul Eden Devletin kendi askerî personel ve aileleri ile eşit şartlarda muayene, ilkyardım ve acil dış tedavisi imkanlarından yararlanacaktır.

11.3. Sağlık ile ilgili olarak yapılacak alt anlaşmalarda aksine bir hüküm olmadıkça, dış protezi, görsel, işitsel ve diğer yardımcı aletlerin kullanımını gerektiren sağlık hizmetleri, ücretsiz sağlık hizmetlerinin dışında tutulacak ve uzun süreli tedavi, ilaç ve diğer her türlü sağlık hizmetleri için yapılan harcamalar ile hastalanan kişinin ülkesine gönderilme masrafları Gönderen Devlet tarafından ödenecektir.

11.4. Sivil kurumlarca sağlanan sağlık hizmetlerine ilişkin her türlü gider personelin kendisi tarafından ödenecektir.

MADDE-XII MALİ HUSUSLAR

12.1. Bu Anlaşmanın kapsamında bulunan iş birliği faaliyetlerinin icrası maksadıyla görevlendirilen Misafir Personele ilişkin özlük hakları, ücret ve mali yükümlülükler, Gönderen Devlet tarafından kendi yasal mevzuatına göre karşılanacaktır.

12.2. Askerî Personel, Kabul Eden Devleti kesin olarak terk ederken şahsi ve yakınlarının borçlarını tasfiye edecektir.

12.3. Misafir Personel ve Yakınları, giriş, kalış ve çıkış süresince, Kabul Eden Devletin yürürlükteki vergi mevzuatına tabi olacaklardır.

MADDE-XIII GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

13.1. Misafir personel ile Yakınları, Kabul Eden Devletin toprakları içerisinde, yabancılara ikamet ve seyahatleri hakkındaki mevzuatına tabi olacaktır.

13.2. Misafir personel ile Yakınları, Kabul Eden Devletin ülkesine giriş ve çıkışlarda bu ülkenin gümrük ile ilgili mevzuatına tabi olacaktır. Ancak, Kabul Eden Devlet, kendi mevzuatı çerçevesinde mümkün olan idari kolaylıkları gösterecektir.

MADDE-XIV TARAFLARIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARDAN DOĞAN TAAHHÜTLERİ

14.1. Bu Anlaşmanın hükümleri, Tarafların diğer uluslararası anlaşmalardan doğan taahhütlerini etkilemeyecek ve diğer devletlerin çıkarlarına, güvenliklerine ve toprak bütünlüklerine karşı kullanılmayacaktır.

**MADDE-XV
UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜLMESİ**

15.1. Bu Anlaşmanın uygulanmasından veya yorumlanmasından doğan uyuşmazlıklar taraflar arasında en alt düzeyde istişare ve görüşmeler yoluyla çözülecek ve bu uyuşmazlıklar çözülmesi maksadıyla herhangi bir ulusal, uluslararası mahkemeye veya üçüncü tarafa intikal ettirilmeyecektir. Uyuşmazlıkların çözümü sürecinde Taraflar yükümlülüklerini yerine getirmeye devam edecektir.

15.2. Uyuşmazlık 60 gün içinde çözümlenemezse, konu Taraflarca ele alınarak 30 gün içinde görüşmelere başlanacaktır. Müteakip 60 gün içinde sonuç alınmadığı takdirde, Taraflardan her biri 90 gün önceden bildirimde bulunmak suretiyle bu Anlaşmayı sona erdirebilecektir.

**MADDE-XVI
TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME**

16.1. Taraflardan her biri gerektiğinde yazılı olarak bu Anlaşmanın değiştirilmesi veya gözden geçirilmesini önerebilecektir. Yazılı bildirim yapıldığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde görüşmeler başlayacaktır. Yapılan görüşmelerde 60 gün içerisinde bir sonuca varılamaz ise, Taraflardan her biri 90 günlük yazılı bir ön bildirim ile bu Anlaşmayı sona erdirebilecektir. Üzerinde mutabık kalınan tadil ve/veya değişiklikler, XVIII inci maddedeki hükümler uyarınca yürürlüğe girecektir.

**MADDE-XVII
YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME**

17.1. Bu Anlaşmanın yürürlük süresi 5 yıldır.

17.2. Taraflar, Anlaşmanın yürürlük süresinin bitiminden 90 gün öncesine kadar yazılı olarak sona erdirme talebinde bulunmadıkları takdirde, Anlaşmanın yürürlük süresi her seferinde kendiliğinden birer yıl süre ile uzatılmış kabul edilecektir.

17.3. Taraflardan biri, diğer tarafın bu Anlaşmanın hükümlerine uymadığı veya uyamadığı sonucuna vardığı takdirde, yazılı olarak görüşme önerisinde bulunabilecektir. Bu görüşmeler, yazılı bildirim yapıldığı tarihten itibaren en geç 30 gün içinde başlatılacaktır. Müteakip 60 gün içinde bir sonuca varılamazsa, Taraflardan herhangi biri, 90 günlük bir yazılı bildirim ile bu Anlaşmayı sona erdirebilecektir.

17.4. Bu Anlaşmanın sona ermesi, devam eden programlar ve faaliyetleri etkilemeyecektir.

**MADDE-XVIII
ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ**

18.1. İşbu Anlaşma, onay için gerekli tüm işlemlerin kendi iç hukuk mevzuatına uygun olarak tamamlandığını karşı tarafa belirten son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

**MADDE-XIX
METİN VE İMZA**

19.1. İşbu Anlaşma, 11 Ocak 2010 tarihinde, Ankara/Türkiye'de Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde, her biri eşit derecede geçerli olmak üzere, ikişer asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir. İhtilaf halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

19.2 Bu hususları teyiden, işbu Anlaşma, aşağıda imzası kayıtlı yetkili temsilciler tarafından imzalanmıştır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA**

İMZA :

İSİM : Tümgeneral Mehmet ÇETİN

UNVAN : Genelkurmay Dış İlişkiler ve
Uluslararası Güvenlik İşleri
Daire Başkanı

**LÜBNAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA**

İMZA :

İSİM : Ziad BAROUD

UNVAN : İçişleri ve Yerel Yönetimler
Bakanı